

## ACADEMIA ROMÂNĂ - CENTRUL DE STUDII TRANSILVANIA CLUJ-NAPOCA

### SPRE CINSTIRE ȘI NEUITARE ...

#### Societatea Culturală Pro Maramureș

„Dragoș Vodă” din Cluj-Napoca a ajuns, iată, la cea de-a cincisprezecea aniversare, pe un drum care a fost adesea anevoios, dar și plin de realizări remarcabile. Între timp, grație sufletului acestei instituții culturale -

**dl. Vasile Iuga de Săliște** - Societatea s-a îmbogățit cu Editura „Dragoș Vodă” și cu Centrul Cultural „Dragoș Vodă”, toate menite să continue ceea ce începuse cu circa un secol și jumătate în urmă societatea omonimă de la Sighet. Inșă continuarea a fost peste așteptări, ajungându-se la

adevărate opere culturale de prim rang: zeci de simpozioane naționale, editarea lucrărilor acestor simpozioane, publicarea a **67 de titluri** de cărți, cu un tiraj de aproape **60.000** de exemplare, cinstirea memoriei unor eroi americani de origine română, realizarea unor busturi ale unor fii de seamă ai Maramureșului, stabilirea unor relații de colaborare cu alte instituții, societăți, fundații și asociații culturale din România, Republica Moldova, SUA, Ucraina, Serbia, Ungaria, realizarea unor generoase donații de cărți etc.

Remarcăm în mod special lucrările simpozionului *Maramureș - vatră de istorie milenară*, monografiile de sate, istorii ale vechilor familii, alături de câteva restituiri de mare valoare și de primă necesitate:

- „*Diplomele maramureșene*” ale lui Ioan Mihalyi de Apșa (în trei noi ediții, cea din urmă cu traducerea integrală în românește a documentelor);

- „*Cercetarea calității de nobil în comitatul Maramureș, anii 1749-1769*” de Jody Pal;

- „*Date istorice privitoare la familiile nobile române*” de Ioan cavalier de Pușcariu;



- „*Fragmente istorice. Despre boierii din Țara Făgărașului*” de Ioan cavaler de Pușcariu etc.

Chiar dacă întreaga activitate a Societății s-ar fi redus numai la aceste realizări, tot ar fi fost vorba despre o operă de mecenat cultural de prim rang, pusă în serviciul națiunii române. Republicarea, în ediții de mare acuratețe, îngrijite de specialiști de clasă, a unor asemenea opere perene ale istoriei și culturii noastre, vine să pună în brațele savanților, intelectualilor, ale tuturor celor interesați zestrea noastră de demult, tradiția, datina, legea cea veche, turnate în tiparele sufletului nostru național. Mai mult, toate aceste lucrări, devenite clasice pentru cunoscători, se transformă în daruri de preț pentru tineri, pentru aceia care altminteri nu ar fi ajuns la vechile pergamente care atestă nobilitatea noastră și nu i-ar fi putut cunoaște pe vechii voievozi „*descălecători de țară, dătători de legi și datini*”.

Societatea a pornit de la Maramureș, adică de la una dintre țările românești vechi, născătoare de alte asemenea țări; și-a extins apoi preocupările și spre Transilvania propriu-zisă, spre sudul și răsăritul Carpaților, adică spre toată România; de aici nu a fost decât un pas spre românii din preajma României, rămași risipiți în țările vecine, spre cei din Republica Moldova, din nordul Bucovinei, din Ungaria, din Serbia, dar mai ales din Maramureșul de dincolo de Tisa (două treimi din vechiul voievodat românesc medieval); în fine, brațul spiritual al Societății Culturale „*Dragoș Vodă*” (prin filialele și prin înfrățirile sale) a ajuns până peste Ocean (la New York, în Virginia, la Cleveland, la Montreal etc.), ducând cu sine un mesaj de mare generozitate, onestitate și moralitate. S-a spus despre România că este un stat înconjurat de români, iar astăzi, am adăuga că românii formează mici Românii în multe părți ale Europei și ale lumii întregi. Societatea s-a ocupat - după puterile sale - de toți aceștia, de confortul lor spiritual, de hrana lor sufletească, de alinarea dorului de patria-mamă.

Pentru toate acestea și pentru multe altele - nepomenite aici - aducem un sincer cuvânt de laudă, un prinos de recunoștință și facem un îndemn obștesc la prețuirea Societății Culturale Pro Maramureș „*Dragoș Vodă*” și a mentorului său, domnul Vasile Iuga de Săliște. Mai ales Domniei Sale îi adresăm felicitări și mulțumiri pentru dăruire și insistență, pentru neplecare și persistență, pentru generozitatea caldă prin care a învins greutăți multe,

într-o lume adesea neprietenoasă și materialistă, rapace și interesată de profit. Indiferent de soarta viitoare a acestui deosebit așezământ cultural, opera de până acum este de nezdruncinat, după mesajul dictonului latin *Ars longa, vita brevis*. În același spirit al moștenirii noastre dinspre latinitate, urăm Societății și Președintelui ei

**Să trăiască, să crească și să înflorească  
Vivant, crescant, floeant!**

*Cluj-Napoca, 4 noiembrie 2010*

**Prof. univ. dr. Ioan-Aurel POP**  
Membru al Academiei Române

BCU Cluj / Central University Library Cluj